

At: Gadeirydd ac Aelodau'r Pwyllgor
Llywio'r Gymraeg

Dyddiad: 15 Tachwedd 2024

Rhif Union: 01824 712589

ebost: democratic@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR LLYWIO'R GYMRAEG, DYDD IAU, 21 TACHWEDD 2024** am **10.00 am** yn **TRWY GYNHADLEDD FIDEO**.

Yn gywir iawn

G Williams
Swyddog Monitro

AGENDA

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 3 - 4)

Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu yn y busnes a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 5 - 8)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 2 Gorffennaf 2024

5 ADRODDIAD PRIF FFRYDIO'R GYMRAEG YN Y CYNLLUN CORFFORAETHOL 2022-27 (Tudalennau 9 - 12)

Derbyn adroddiad gan Swyddog yr Iaith Gymraeg yn manylu ar sut mae'r iaith Gymraeg a Diwylliant Cymreig yn cael eu prif ffrydio drwy chwe thema'r Cynllun Corfforaethol (copi ynghlwm)

6 CATEGOREIDDIO LEFELAU IAITH YMHLITH STAFF

Derbyn diweddariad llafar gan Swyddog yr Iaith Gymraeg ynglŷn â Chategoreiddio Lefelau Iaith Ymhlith Staff.

7 ER GWYBODAETH - CYNLLUN STRATEGOL CYMRAEG MEWN ADDYSG (Tudalennau 13 - 26)

Derbyn adroddiad gwybodaeth am y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSGA) (copi ynghlwm); a drafodwyd yn y Pwyllgor Craffu Perfformiad ar 26 Medi 2024.

8 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL (Tudalennau 27 - 28)

Ystyried rhaglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor (copi ynghlwm)

MEMBERSHIP

Y Cynghorwyr

Ellie Chard
Ann Davies
Huw Hilditch-Roberts
Carol Holliday
Paul Keddie

Arwel Roberts
Cheryl Williams
Huw Williams
Emrys Wynne

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(*Gweler y nodyn isod*)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR LLYWIO'R GYMRAEG

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Llywio'r Gymraeg a gynhaliwyd yn trwy cyfrwng fideo, Dydd Mawrth, 2 Gorffennaf 2024 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Ellie Chard (Is-Gadeirydd), Ann Davies, Huw Hilditch-Roberts, Carol Holliday, Paul Keddie, Arwel Roberts a/ac Emrys Wynne (Cadeirydd)

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes (GW); Rheolwr Cyfathrebu a Marchnata (CHO); Gweinyddwyr pwyllgor (NH (Host) (RhTJ)

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Gill German.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim.

3 PENODI CADEIRYDD

Gofynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes am enwebiadau ar gyfer swydd y cadeirydd ar gyfer blwyddyn ddinesig 2024-25.

Cynigiodd y Cynghorydd Ellie Chard y dylid penodi'r Cynghorydd Emrys Wynne yn gadeirydd, ac eiliwyd hynny gan y Cynghorydd Ann Davies.

Gan nad oedd unrhyw gynigion eraill, penodwyd Emrys Wynne yn gadeirydd, a chytunodd pawb a oedd yn bresennol.

PENDERFYNWYD enwebu'r Cynghorydd Emrys Wynne yn gadeirydd am y flwyddyn ddinesig.

4 PENODI IS-GADEIRYDD

Gofynnodd y cadeirydd i'r pwyllgor a oedd ganddynt unrhyw enwebiadau ar gyfer swydd is-gadeirydd y flwyddyn ddinesig.

Cynigiodd y Cynghorydd Ann Davies y dylid penodi'r Cynghorydd Ellie Chard yn is-gadeirydd, ac eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts. Gan nad oedd unrhyw gynigion eraill, penodwyd y Cynghorydd Ellie Chard yn is-gadeirydd, a chytunodd pawb a oedd yn bresennol.

PENDERFYNWYD penodi'r Cynghorydd Ellie Chard yn is-gadeirydd am y flwyddyn ddinesig.

5 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Dim.

6 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion Pwyllgor Llywio'r Gymraeg a gynhaliwyd ar 15 Tachwedd 2023

PENDERFYNWYD yn amodol ar yr uchod, derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 15 Tachwedd 2023 fel cofnod cywir.

7 ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL Y GYMRAEG

Cyflwynodd y Rheolwr Cyfathrebu a Marchnata Adroddiad Blynyddol Monitro'r Iaith Gymraeg (a gylchlythyrwyd yn flaenorol). Roedd disgwyl i'r Cyngor gynhyrchu adroddiad blynyddol ar ei wefan, a disgwylir i'r adroddiad fanylu ar y cynnydd a wnaed gyda'r Iaith Gymraeg. Roedd yn ddyletswydd statudol, gan y Safonau, i'r Cyngor gydymffurfio drwy gyhoeddi adroddiad; mae'r adroddiad yn adlewyrchu ymrwymiad y Cyngor i weithio tuag at gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg yn y sir ac i gyfrannu'n gadarnhaol at yr ymgyrch genedlaethol i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg i filiwn erbyn 2050.

Mae tudalennau Hyrwyddo Dwyieithrwydd ac Addysg Gymraeg a thudalennau'r adran addysg ar wefan Cyngor Sir Ddinbych wedi'u diweddarau i hyrwyddo addysg cyfrwng Cymraeg. Roedd y wefan yn flaenorol yn darparu gwybodaeth helaeth am fanteision addysg Gymraeg, ble i gael cymorth, yr ysgolion Cymraeg, cymorth i hwyrddfydiaid, a dosbarthiadau trochi. Mae gwybodaeth am fanteision addysg Gymraeg hefyd yn cael ei rhannu'n rheolaidd ar lwyfannau digidol eraill y sir.

Cynhyrchwyd cardiau post Cymraeg mewn partneriaeth â Menter Iaith Sir Ddinbych i rannu gwybodaeth am fanteision bod yn ddwyieithog ac addysg Gymraeg. Byddai'r cardiau'n cael eu dosbarthu i hapddaliwr perthnasol, e.e., ymwelwyr iechyd, bydwragedd, Mudiad Meithrin, ac ysgolion.

Hysbyswyd yr aelodau gan swyddogion nad oedd llawer o elfennau o'r adroddiad yn cael eu cyflawni cymaint ag y dymunent, gan fod swydd Swyddog Iaith Gymraeg yn wag. Serch hynny, roedden nhw wedi penodi swyddog newydd oedd â phrofiad o weithio i Fenter Iaith a hefyd o fewn addysg. Byddent yn eu swydd ym mis Awst. Y gobaith yw y byddai'r penodiad hwn yn caniatáu i'r gwaith gael ei gynnal fel pan oedd y swyddog blaenorol yn ei swydd.

Trafododd yr Aelodau'r canlynol ymhellach -

- Roedd yr aelodau am ddiolch i'r Rheolwr Cyfathrebu a Marchnata am eu gwaith a'u cyfraniad i'r adroddiad ac am gynnal gwaith y Swyddog Iaith Gymraeg blaenorol. Diolchwyd hefyd am yr adroddiad.
- Amlygodd y pwyllgor bwysigrwydd hyrwyddwyr y Gymraeg ar draws y Cyngor. Roeddent yn hanfodol i annog y Gymraeg a diwylliant Cymreig yn y

Cyngor, ac roedd angen cynnal a gwarchod eu rolau. Amlinellwyd hefyd sut y gallent ddysgu oddi wrth wasanaethau fel Menter Iaith yn y gwaith y maent yn ei wneud.

- Cytunodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes ar sylwadau ar hyrwyddwyr y Gymraeg ac amlygodd sut y defnyddiwyd y Gymraeg yn fwy mewn cyfarfodydd ffurfiol, a oedd yn dda i'r cyhoedd sylweddoli bod yr iaith yn cael ei defnyddio a'i hannog gan y Cyngor.

PENDERFYNWYD bod Pwyllgor Llywio'r Iaith Gymraeg yn nodi cynnwys Adroddiad Blynyddol Monitro'r Gymraeg.

8 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Cyflwynwyd rhaglen waith y Pwyllgor i'r dyfodol i'w hystyried.

Rhodddwyd gwybod i'r pwyllgor am yr eitemau arfaethedig ar y rhaglen waith. Y rhain oedd -

- Prif ffrydio'r Gymraeg drwy'r Cynllun Corfforaethol
- Diweddariad ar y Cynllun Strategol mewn addysg
- Categorioidio lefelau iaith ymhlith staff
- Diweddariad ynglŷn â'r Eisteddfod os yn berthnasol.

Hysbyswyd yr aelodau y byddai'r rhaglen waith i'r dyfodol yn cynnwys dyddiadau ar gyfer cyfarfodydd 2025 unwaith y byddai'r Cyngor llawn wedi cytuno arnynt. Anogwyd yr aelodau hefyd i awgrymu eitemau ar gyfer y rhaglen waith.

PENDERFYNWYD, yn amodol ar yr uchod, derbyn a nodi Rhaglen Gwaith Cychwynnol y Pwyllgor.

Daeth y cyfarfod i ben am 10:40 am

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i:	Pwyllgor Llywio'r Iaith Gymraeg
Dyddiad y cyfarfod:	21 Tachwedd 2024
Aelod Arweiniol/Swyddog	Cynghorydd Emrys Wynne/ Gary Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol
Awdur yr adroddiad:	Gerallt Lyall, Swyddog Iaith Gymraeg, Catrin Hughes-Owen Arweinydd Tîm – Rheoli Cyfathrebu ac Ymgyrchoedd
Teitl:	Adroddiad Prif Ffrydio'r Gymraeg yn y Cynllun Corfforaethol 2022-27

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Sut i sicrhau prif ffrydio'r Gymraeg yn y Cynllun Corfforaethol arfaethedig a sut i fonitro hyn.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I drafod a chytuno ar sut rydym yn sicrhau bod yr Iaith Gymraeg a Diwylliant Cymreig yn cael eu prif ffrydio drwy chwe thema'r Cynllun Corfforaethol a sut gellid monitro hyn er mwyn sicrhau effaith bositif ar yr iaith a diwylliant ar draws y sir.

3. Beth yw'r argymhellion?

I drafod yr awgrymiadau yn rhan 4.3 isod ar gyfer prif ffrydio'r Gymraeg drwy themâu'r Cynllun Corfforaethol.

I gytuno ar rôl y Pwyllgor Llywio yn llywodraethu ar a monitro'r gwaith yma.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Gyda themâu'r Cynllun Corfforaethol 2022 i 2027 bellach wedi eu gostwng o 9 i 6, ac yn hyn o beth, y thema Iaith Gymraeg a Diwylliant yn peidio â bod yn thema arwân, mae'n holl bwysig sicrhau bod yr iaith a diwylliant yn cael eu prif ffrydio i mewn i'r chwe thema sy'n weddill.

4.2 Mae'r adroddiad hwn yn fan cychwyn i'r Pwyllgor Llywio drafod beth yw'r broses orau i gyflawni hyn ac yn cynnig argymhellion ar sut gellir gwneud hyn wrth symud ymlaen.

4.3 Mae cynigion isod yn gosod allan sut gellir cyflawni hyn a beth fyddai rôl y Pwyllgor Llywio yn cyflawni'r gwaith yma:

- Pwyllgor Llywio'r Gymraeg i arwain ar y gwaith o lywodraethu a goruchwyllo dangosyddion perfformiad ac unrhyw weithgareddau sy'n ymwneud â'r iaith Gymraeg a diwylliant i gefnogi'r Cynllun Corfforaethol, gyda'r nod bod y gwaith monitro hwn yn cyd-fynd â gwaith y Pwyllgor o fonitro ac adrodd ar Strategaeth Iaith Gymraeg y Sir 2023-28.
- Dylai Pwyllgor Llywio'r Gymraeg fodloni ei hun y cymerir pob cyfle rhesymol i fanteisio ar gyfleoedd i brif ffrydio'r Gymraeg a'i diwylliant o fewn pob thema yn y Cynllun Corfforaethol.
- Dylai'r Pwyllgor fod yn glir bod y Cynllun Corfforaethol yn blaenoriaethu dangosyddion a gweithgareddau allweddol. Mae fframweithiau rheoli perfformiad manwl a llawnach ar waith Strategaeth y Gymraeg 2023-28 a Chynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg.
- Yn ei gylch gorchwyl, gallai'r Pwyllgor Llywio gynnwys diben ychwanegol i weithredu fel 'cyfaill beirniadol' er mwyn cefnogi gwasanaethau i gryfhau'r elfennau am yr iaith Gymraeg a diwylliant Cymraeg o fewn yr Asesiadau Effaith Lles sydd dan ddatblygiad ganddynt.
- Bod y Byrddau sydd wedi eu sefydlu i gyflawni themâu'r Cynllun Corfforaethol yn sicrhau bod y Gymraeg a Diwylliant Cymru yn rhan greiddiol o'u ffordd o feddw a'u cynllunio, a'u bod yn gallu dangos sut maen nhw'n mantiesio ar gyfleoedd i brif ffrydio'r Gymraeg.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Cynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

Mae'r penderfyniad yn cyfrannu at ddatblygiad Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu sy'n un o amcanion allweddol Cynllun Corfforaethol y Cyngor 2022-27.

6. Beth fydd y gost a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Dim cost, ond bydd gofyn i wasanaethau sicrhau bod ystyriaeth flaenllaw i'r Gymraeg a diwylliant Gymreig wrth gynllunio eu rhaglen waith flynyddol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

Dim angen Asesiad o Effaith ar Les – trafodaeth gychwynnol.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

Ymgynghorwyd ag Aelod Arweiniol y Cabinet dros yr Iaith Gymraeg a'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Arweiniol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Amherthnasol – trafodaeth gychwynnol.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y cyfarfod	26 Medi 2024
Aelod Arweiniol / Swyddog	Y Cynghorydd Diane King, Aelod Arweiniol Plant a Phobl Ifanc / y Cynghorydd Emrys Wynne, Aelod Arweiniol y Gymraeg, Diwylliant a Threftadaeth
Pennaeth Gwasanaeth	Geraint Davies, Pennaeth Addysg
Awdur yr adroddiad	Marc Lloyd Jones, Swyddog Datblygu Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg
Teitl	Trawsnewid y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Adroddiad ar y cynnydd a wnaed hyd yma o ran cyflawni'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn holl ysgolion y sir yn unol â gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer darpariaeth Gymraeg.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Fe wnaeth y Pwyllgor gais am yr adroddiad yn dilyn trafodaeth ym mis Medi 2023 ar adroddiad cynnydd mewn perthynas â darpariaeth cyfrwng Cymraeg.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Gwahoddir y Pwyllgor Craffu i drafod manylion yr adroddiad a nodi unrhyw faterion y gallai fod angen rhagor o ddiweddariadau arnynt i sicrhau bod y Cyngor yn gwneud cynnydd o ran camau gweithredu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Mae gan y Cyngor weledigaeth ddeng mlynedd i gynyddu a gwella'r gwaith cynllunio o ran darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg yn ein hardal. Caiff hyn ei fynegi yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg y Cyngor. Erbyn Medi 2032 ein dyhead yw y bydd 40% o'r holl ddisgyblion saith mlwydd oed yn cael Addysg Cyfrwng Cymraeg.
- 4.2. Er mwyn cyflawni'r weledigaeth hon, mae'r Cynllun yn nodi saith canlyniad a fydd yn cyfrannu tuag at yr uchelgais. Mae angen i'r Cyngor gyflwyno adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru ar y cynnydd o ran y Cynllun hwn ac mae crynodeb o'r cynnydd i'w weld yn Atodiad 1.
- 4.3. Mae'r prif gynnydd o ran y cynllun yn cynnwys gweledigaeth glir a chefnogaeth i ddatblygu prosiectau; mae Tîm Cefnogi'r Gymraeg yn darparu cefnogaeth ragorol ac arweiniad i staff ysgolion yn Sir Ddinbych; mae gwybodaeth yn amlygu manteision dwyieithrwydd ac addysg cyfrwng Cymraeg ar wefan CSDd; mae 6 ysgol cyfrwng Saesneg wedi newid eu categori iaith ac wedi dod yn ysgolion T2, sydd wedi ymrwymo (dros gyfnod o 10 mlynedd) i gynyddu faint o Gymraeg a ddysgir yn yr ysgol gydag uchelgais i ddysgu 50% o wersi drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r nifer o hwyrddyfodiaid i addysg cyfrwng Cymraeg a'r nifer sy'n derbyn cefnogaeth arbenigol yn cynyddu; mae cydweithio agos yn digwydd gyda Thîm Ymgynghorol y Gymraeg yng Nghyngor Sir Conwy er mwyn rhannu arfer da ac mae hyn yn datblygu'n dda.
- 4.4. Mae swyddogion wedi creu 'Sglein ar Lein' <https://sites.google.com/hwbcymru.net/sgleinarlein/hafan>, gwefan a ddarperir drwy Hwb sy'n cynnwys adnoddau dysgu ar gyfer holl staff yr ysgolion i ddatblygu sgiliau siarad Cymraeg a gwrando ac i annog y defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg. Mae hyn wedi ei rannu gyda'r holl ysgolion yn dilyn lansiad yng Nghynhadledd y Prifathrawon ym Mehefin 2024.
- 4.5. Mae fframwaith Cymraeg Campus ar gyfer ysgolion uwchradd Sir Ddinbych (cyfrwng Saesneg) wedi ei greu a'i groesawu, gan arwain at gynnydd yn y defnydd o'r Gymraeg yn yr ysgolion hyn. Mae Llywodraeth Cymru wedi dangos diddordeb mawr yn y gwaith hwn.

4.6. Y prif fater sy'n peri pryder yw gostyngiad yng nghanran y dysgwyr a gafodd addysg trwy gyfrwng y Gymraeg ym mlwyddyn 2 yn ystod 2023-24. Yn ystod ac ar ôl y pandemig, fe fu gostyngiad sylweddol yn nifer y disgyblion yn nau o'n hysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg mwyaf. Roedd y gostyngiad hwn yn golygu bod y nifer o ddisgyblion a oedd yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg ym mlwyddyn 2 wedi gostwng o 28% yn y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg ym Medi 2020 i 26.3% ym Medi 2023. Mae'r niferoedd yn y ddwy ysgol fodd bynnag yn dechrau dychwelyd i'r hyn oeddent cyn covid. Hefyd mae yna nifer cynyddol o blant sy'n mynychu lleoliadau cyn ysgol cyfrwng Cymraeg gyda bron i 100% yn trosglwyddo i ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg. Mae'r pwysau ariannol yn yr holl ysgolion yn golygu y gall darparu mwy o Gymraeg fod yn heriol. Hefyd mae yna brinder cenedlaethol o staff sy'n siarad Cymraeg ac yn arbenigo yn y Gymraeg fel pwnc yn ogystal â phrinder cenedlaethol o ddeunyddiau dysgu ac adnoddau Cymraeg. Mae swyddogion yn gweithio'n agos gydag ysgolion i sicrhau fod cefnogaeth effeithiol ar gael i fodloni'r heriau hyn ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei heffeithio gan y ffactorau hyn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Sir Ddinbych sy'n dysgu a thyfu – mae gweithredu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn cefnogi'r nod i hybu dysg a datblygiad ein plant a'n pobl ifanc a chefnogi ysgolion i gyflawni yn erbyn safonau newydd a chanllawiau cenedlaethol. Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Sir Ddinbych yn gosod targedau i gyflawni twf mewn addysg cyfrwng Cymraeg a gwella safonau addysgu yn y Gymraeg.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Ers y newid mewn trefniadau ariannu gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol hon, mae'r elfen Cymraeg 2050 o'r Grant Addysg Llywodraeth Leol yn £383,195. Caiff y cyllid ei rannu rhwng y gwasanaeth gwella ysgolion rhanbarthol a thimau Cymraeg yr awdurdod lleol. Mae'r cyllid a gadwyd gan yr awdurdod wedi ei ddefnyddio i gynnal capasiti'r staff ymgynghori a throchi er mwyn galluogi'r cynllun i wneud cynnydd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

- 7.1. Gan mai adroddiad diweddarau i'r Pwyllgor Craffu yw hwn ni wnaed Asesiad o Effaith ar Les. Nododd yr Asesiad o Effaith a wnaed pan gymeradwywyd y Cynllun ym mis Ionawr 2022 fod gan y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg botensial i gael effaith gadarnhaol ar Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu, cymunedau cydlynol, Sir Ddinbych fwy cyfartal a Sir Ddinbych fwy ffyniannus.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1. Mae Cydlynnydd y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn adrodd yn rheolaidd i Grŵp Strategol y Gymraeg mewn Addysg. Ymysg aelodau'r Grŵp mae ystod o fudd-ddeiliaid gan gynnwys Cynghorwyr, y mae Sir Ddinbych yn gweithio gyda nhw i hyrwyddo datblygiad y Gymraeg. Caiff adroddiad blynyddol ei ysgrifennu hefyd a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru sy'n craffu arno ac yn dychwelyd unrhyw argymhellion neu awgrymiadau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1 Mae'r Cyngor yn wynebu heriau ariannol sylweddol ar hyn o bryd a fydd yn effeithio ar y capasiti i ddarparu gwasanaethau a chyflawni prosiectau a blaenoriaethau corfforaethol. Wrth i'r cyngor weithio drwy'r effeithiau mae angen rhoi ystyriaeth i'r sefyllfa ariannol gyffredinol wrth drafod pob adroddiad yn y dyfodol. Fodd bynnag croesawir y cyllid uniongyrchol ar gyfer y cynllun hwn a ddaw ar ffurf grant gan Lywodraeth Cymru ar hyn o bryd.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Mae cadw niferoedd uchel o ddisgyblion mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg trwy gydol eu cyfnod mewn addysg yn allweddol i gyflawni'r cynllun ynghyd ag ehangu'r ddarpariaeth, un ai trwy ail-ddynodi categori iaith ysgolion neu ddatblygu ysgolion cyfrwng Cymraeg newydd lle bo hynny'n briodol. Mae pwysau ariannol yn effeithio ar ddatblygiad proffesiynol mewn ysgolion ac ar eu gallu i symud ar hyd y continwmm ieithyddol a chynyddu'r ddarpariaeth Gymraeg yn eu lleoliad. Fe all diffyg cyffredinol o adnoddau cyfrwng Cymraeg a staff sy'n siarad Cymraeg effeithio ar gynnydd.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

- 11.1. Mae'r gofyniad i lunio Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r darpariaethau mewn perthynas â'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn Neddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ('y Ddeddf') a'r rheoliadau a wnaed o dan y Ddeddf.

- 11.2. Mae pwerau'r Pwyllgor Craffu mewn perthynas â'r mater uchod wedi'u nodi yn Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 7 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Deilliant 1

Mwy o blant meithrin/ tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

- Mae gwybodaeth am fanteision dwyieithrwydd ac addysg Gymraeg yn amlwg ar wefan y sir ac ar dudalen X Sir Ddinbych.
- Mae gwybodaeth am weithgareddau Cymraeg i blant cyn oed ysgol ar wefan y sir.
- Rydym wedi cydweithio gyda Menter Iaith Sir Ddinbych a RHAG i gynhyrchu cardiau post i'w rhannu yn y gymuned, fydd yn cynnwys codau QR yn cyfeirio rhieni a darpar rieni at wybodaeth a digwyddiadau am y Gymraeg ac addysg Gymraeg.
- Mae nifer y Cylchoedd Meithrin a nifer y plant sy'n mynychu'r cylchoedd yn cynnyddu.
- Mae canran y plant sy'n trosglwyddo o'r Cylch Meithrin i ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn cynnyddu.
- Mae nifer y lleoedd gofal plant Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg yn cynnyddu.
- Erbyn hyn mae cylch meithrin ar dir pob ysgol / neu o fewn pellter cerdded agos i bob ysgol Gymraeg yn Sir Ddinbych oni bai am Ysgol Betws Gwerfyl Goch (Fodd bynnag mae Cylch Ti a Fi wedi ei sefydlu yma). Mae cylch Rhuthun wedi symud i adeilad sydd wedi ei addasu yn Rhuthun ac felly o fewn pellter cerdded i Ysgol Pen Barras. Mae Cylch Meithrin wedi ail agor yn Ysgol Bro Dyfrdwy.
- Mae'r awdurdod wedi defnyddio Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant i adnabod meysydd i'w datblygu.
- Cyflwynwyd cais am gyllid i Gronfa Cyfalaf Gofal Plant Lywodraeth Cymru ddiwedd mis Mawrth ar gyfer datblygiadau yn Ysgol y Llys a Ysgol Bro Elwern. Rydym yn aros am ymateb i'r cais hwn gan Lywodraeth Cymru.
- Mae datblygu safleoedd yn Rhuthun ac Ysgol Dewi Sant yn brosiectau tymor hir. Grantiau Cyfalaf Mudiad Meithrin
- Mae prosiectau ar y gweill i ddatblygu safleoedd ar dir Ysgol Twm o'r Nant, Ysgol y Llys, Ysgol Gwernant, Llangollen ac Ysgol Llanrhaeadr.

Deilliant 2

Mwy o blant dosbarth derbyn/ pump oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

- Mae nifer a chanran y dysgwyr yn y Dosbarth Derbyn sy'n cael eu dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg wedi bod yn cynnyddu, ond mae effaith y pandemig yn arbennig ar y ddwy ysgol Gymraeg fwyaf yng ngogledd y sir wedi gweld y niferoedd yn gostwng yn 2023-24.
- Mae nifer a chanran y dysgwyr ym mlwyddyn 1 sy'n cael eu dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg wedi cynnyddu 1.4% rhwng 2022-23 a 2023-24.
- Mae 8 ysgol cyfrwng Cymraeg unai yn llawn, neu bron yn llawn.
- Mae'r nifer uchaf o lefydd gweigion yn ein ysgolion mwyaf .e.e Glan Clwyd, Y Llys a Dewi Sant.
- Rhaid nodi fodd bynnag, nad yw'r data yn cynnwys dosbarthiadau meithrin ysgolion, sydd yn gwneud i'r llefydd gweigion ymddangos yn fwy.
- Mae CSDd, Menter Iaith Dinbych a RHAG wedi bod yn cydweithio, drwy gynnal digwyddiadau a chreu platfformau digidol i annog rhieni ar y glannau i yrru eu plant i ysgolion cyfrwng Cymraeg.
- Mae niferoedd y dysgwyr wedi cofrestru i ddechrau yn ysgol Y Llys a Dewi Sant ym Medi 2024 yn sylweddol uwch na 2022 a 2023.
- Mae niferoedd y disgyblion mewn dwy o'n hysgolion lleiaf yn pery pryder i ni.
- Mae prosiectau adeiladu mewn tair ysgol (Ysgol Bro Elwern, Ysgol Bro Cinmeirch ac Ysgol Henllan) yn datblygu.
- Mae gwaith cynllunio yn mynd rhagddi i adeiladu estyniad i Ysgol Gwernant.
- Mae 6 ysgol gynradd cyfrwng Saesneg wedi nodi eu bod yn ysgolion categori T2. Gyda chefnogaeth swyddogion yr awdurdod, bydd y ddarpariaeth Gymraeg yn cynnyddu yn yr ysgolion hyn dros gyfnod o amser.
- Mae swyddogion yr awdurdod yn gweithio'n agos gyda'r 6 ysgol T6 i fapio eu taith ieithyddol a chreu cynlluniau gweithredu manwl i gynnyddu'r defnydd o'r Gymraeg.
- Mae model Sir Ddinbych o gefnogi hwyrddyfodiaid yn esblygu ac yn datblygu'n dda. Mae dwy aelod o staff yn rhoi cefnogaeth allgymorth i'r hwyrddyfodiaid ac mae niferoedd yn codi pob tymor.

Deilliant 3

Mwy o blant yn parhau i wella eu sgiliau Cymraeg wrth drosglwyddo o un cyfnod o'u haddysg statudol i un arall

- Mae unig ysgol gynradd categori 1 a 3 yn y sir wedi nodi na fydd dysgwyr o'r dosbarth Meithrin a Derbyn eleni, yn cael yr opsiwn o ddewis Saesneg fel cyfrwng eu haddysg nes y byddant ym mlwyddyn 3. Rydym mewn trafodaethau cyson i geisio newid yr ysgol yn ysgol Gymraeg, categori 3.
- Mae 93% o ddysgwyr blwyddyn 6 ysgolion cyfrwng Cymraeg Sir Ddinbych yn mynd i ysgol/ffrwd Gymraeg yn yr uwchradd.
- Mae swyddogion y sir, penaethiaid yr ysgolion cynradd ac uwchradd yn cyfarfod i lunio strategaethau a gweithdrefnau clir i annog dysgwyr i barhau ag addysg Gymraeg yn yr uwchradd.
- Mae staff Ysgol Glan Clwyd a swyddogion y sir yn cydweithio ac yn ymweld â rhai ysgolion cynradd ysgolion Saesneg i annog dysgwyr i fynd i'r dosbarth trochi ym mlwyddyn 7.
- Mae swyddogion y sir yn cefnogi unigolion blwyddyn 6 sydd wedi dewis mynd i'r dosbarth trochi.
- Mae cynlluniau ar y gweill i agor dosbarth trochi yn ysgol Brynhyfryd.

Deilliant 4

Mwy o ddysgwyr yn astudio ar gyfer cymwysterau Cymraeg (fel pwnc) a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg

- Mae swyddogion y sir yn cydweithio'n agos gyda'r 6 ysgol T2 i fapio eu taith ieithyddol, llunio cynlluniau gweithredu manwl, hyfforddi a chefnogi staff a monitro datblygiadau.
- Mae nifer a chanran y dysgwyr sydd wedi'u cofrestru ar gyfer TGAU Cymraeg Iaith Gyntaf, TGAU Cymraeg Ail Iaith wedi cynnyddu.
- Mae mwy o ddysgwyr yn dilyn cwrs Cymraeg mamiaith Safon Uwch ond llai yn dilyn cwrs AS.
- Mae mwy o ddysgwyr yn dilyn cwrs Cymraeg fel ail iaith AS a Safon Uwch.
- Mae'r ddwy ysgol uwchradd categori 2 yn cynnig mwy o bynciau trwy'r Gymraeg nag yn y flwyddyn flaenorol.
- Rydym mewn trafodaethau cyson gyda'r ddwy ysgol uwchradd yn ne'r sir i gynnyddu'r cynnig i astudio mwy o bynciau trwy'r Gymraeg.
- Yn dilyn trafodaethau gyda phenaethiaid y 3 ysgol sy'n cynnig addysg Gymraeg, mae nhw yn awyddus iawn i edrych ar e-sgol fel modd o gynnig mwy o bynciau trwy gyfrwng y Gymraeg.
- Rydym mewn trafodaethau gyda'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol i weld sut gellir annog mwy o fyfyrwyr i astudio meysydd trwy gyfrwng y Gymraeg
- Mae rhwydweithiau uwchradd Sir Ddinbych (un mamiaith ac un arall ail iaith) wedi eu creu i gynnig cefnogaeth i gydlynwyr Cymraeg

Deiliant 5

Mwy o gyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau gwahanol yn yr ysgol

Siarter Iaith

- Mae swyddog cefnogi'r Gymraeg wedi creu gwefan 'Sglein ar Lein' sy'n adnodd defnyddiol iawn i athrawon ei ddefnyddio i ddatblygu llafaredd dysgwyr ar draws camau cynnydd 1, 2 a 3.
  - Mae cynllun llafaredd y sir wedi bod yn weithredol yn yr ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg ers Medi 2023 a bydd yn parhau i gael ei ddefnyddio yn ystod y flwyddyn nesaf.
  - Mae cynlluniau ar waith i greu gwefan ar wahân i Sglein Ar-lein ar gyfer hybu a dathlu'r Siarter Iaith.
  - Mae pob ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg wedi derbyn y wobr aur ac rydym yn monitro i sicrhau bod y safonau aur yn cael eu cadw.
  - Mae cynlluniau ar waith hefyd i gydweithio gyda Chonwy a Gwynedd i gyflwyno'r Siarter yn yr ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg (Glan Clwyd wedi sefydlu 'Byw'r Gymraeg' ac rydym mewn trafodaethau i ddatblygu hyn ymhellach).
  - Mae ymweliadau tymhorol yn digwydd gyda phob ysgol i gyfarfod penaethiaid + chydlynwyr, hyfforddi staff, enghreifftio chwaraeon buarth, cyfarfod Criwiau Cymraeg, cyfarfod cydlynwyr yn y Ganolfan Iaith ayyb.
  - Mae'r swyddog hefyd yn rhan o weithgaredd hunan werthuso pob ysgol yn ogystal â helpu i adnabod blaenoriaethau ar gyfer Cynlluniau Datblygu pob ysgol.
  - Mae cydweithio effeithol wedi dechrau gyda Sir Conwy.
-
- **Cymraeg Campus**
  - Mae 25 o ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg wedi derbyn y wobr efydd Cymraeg Campus.
  - Mae 7 o ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg wedi derbyn y wobr arian Cymraeg Campus.
  - Mae ysgolion yn cael eu targedu pob blwyddyn i anelu at ennill y wobr nesaf.
  - Mae swyddog yr awdurdod yn cefnogi'r ysgolion yn effeithiol i gyflwyno a defnyddio'r Gymraeg.
  - Creuwyd Fframwaith Cymraeg Campus o'r newydd ar gyfer y 7 ysgol uwchradd sy'n cyflwyno Cymraeg fel ail iaith yn y sir.
  - Mae'r fframwaith wedi ei greu a'i rannu gyda'r cydlynwyr a thimau rheoli'r 7 ysgol uwchradd sy'n cyflwyno Cymraeg fel ail iaith.
  - Mae'r 7 ysgol wedi ymrwymo i weithredu Cymraeg Campus i ddatblygu'r Gymraeg.
  - Mae adnoddau ar gael a chefnogaeth i ysgolion i dderbyn y wobr efydd, arian ac aur.
  - Mae Ysgol Uwchradd Dinbych wedi derbyn y wobr efydd ac yn cael ei dilysu ar gyfer y wobr arian yn nhymor yr Hydref.
  - Rhagwelir y bydd o leiaf dwy ysgol arall yn derbyn y wobr efydd flwyddyn nesaf.
  - Mae'r awdurdod yn cydweithio gyda'r Urdd a Maenter Iaith i flaenoriaethu cefnogaeth i rhai ysgolion ac i lunio amserlen o ymweliadau.

Deilliant 6

Cynnydd yn y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (“ADY”) yn unol â'r dyletswyddau a bennir gan y Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol

Mae awdit blynyddol yn cael ei gynnal i gywain gwybodaeth am y ddarpariaeth Gymraeg o fewn adrannau ADY yr awdurdod.

1. Adrannau ADY yr awdurdod

- Mae pob adran (ar wahan i addysgu o gartref) yn medru cynnig gwasanaeth a chefnogaeth yn y Gymraeg i ddysgwyr sy'n dymuno hynny.
- Nid oes unrhyw adran wedi gorfod gwrthod cefnogaeth i unrhyw ddysgwr sy'n dymuno cefnogaeth trwy'r Gymraeg yn ystod y tair mlynedd ddiwethaf.
- Mae prinder adnoddau Cymraeg yn anodd i adrannau ADY y sir.
- Mae recriwtio staff sy'n medru siarad Cymraeg yn broblem.
- Mae'r awdurdod wedi hwyluso bod aelod o staff y cyngor yn cael ei hyfforddi i fod yn seicolegydd addysg. Bydd yr unigolion hyn yn gweithio i'r awdurdod fel seicolegydd addysg ar ddiwedd ei chyfnod hyfforddi.

2. ADY ysgolion cyfrwng Cymraeg

- Mae 81% o'r cydlynwyr yn nodi bod eu hysgolion yn diwallu anghenion dysgu eu dysgwyr ADY trwy gyfrwng y Gymraeg. Prif heriau – prinder adnoddau, diffyg staff/cymhorthyddion yn siarad Cymraeg, safon ieithyddol y dysgwyr yn gyffredinol isel.
- Mae 75% yn cydweithio'n effeithiol fel clwstwr. O'r 25% oedd ddim yn cydweithio'n effeithiol, roedd cydlynnydd ADY yr ysgol a chydlynnydd ADY y clwstwr yn newydd i'r swydd.
- Nododd 100% nad oes digon o adnoddau ar gael trwy'r Gymraeg. Er bod adnoddau'n cael eu rhannu rhwng ysgolion, roedd bylchau amlwg mewn profion asesu, cyfresi a llyfrau darllen, adnoddau i gefnogi sillafu, rhaglenni ymyrraeth megis Toe by Toe, rhestrau gwirio anhwylderau e.e dyslecsia, adhd. System IDL yn Gymraeg.
- Mae 75% yn credu bod adrannau ADY yr awdurdod yn rhoi cefnogaeth dda i ysgolion. Nododd 25 % mai prinder deunyddiau, adnoddau a staff Cymraeg oedd y prif heriau yma.

3. Penaethiaid y dair ysgol arbennig

- Prin iawn yw'r dysgwyr Cymraeg eu hiaith yn yr ysgolion.
- Mae ambell blentyn yn cael cyfran o'u haddysg trwy gyfrwng y Gymraeg.
- Mae athrawon a chymhorthyddion yn y dair ysgol â'r gallu i gefnogi dysgwyr trwy'r Gymraeg.
- Er bod y cynnig a'r ddarpariaeth yn yr ysgolion, nid oes rhiant/dysgwr wedi gofyn am agweddau o'r cwricwlwm gael eu haddysgu trwy'r Gymraeg yn y 3 blynedd diwethaf.

Mae cynnal awdit blynyddol wedi bod yn ddefnyddiol iawn i ysgogi sgwrs ymysg y gwahanol rhanddeiliaid ac i adnabod bylchau yn y ddarpariaeth. Yn gyffredinol, mae'r gefnogaeth trwy'r Gymraeg i ddysgwyr ADY y sir yn bositif ond mae heriau amlwg yn ein hwynebu, yn arbennig y diffyg adnoddau Cymraeg a'r prinder staff sy'n medru siarad Cymraeg.

Nid oes patrymau amlwg o ddewis (neu symud) i addysg cyfrwng Saesneg oherwydd diffyg yn narpariaeth neu adnoddau Cymraeg.

Mae'r cydweithio mwyaf effeithiol yn digwydd o fewn clystyrau i rannu adnoddau ac arbenigedd. Mae cyfarfodydd trawssirol i swyddogion ADY yr awdurdod ac rydym yn rhannu gwasanaethau megis y Gwasanaeth Synhwyrdd gyda siroedd cyfagos. Mae Seicolegydd Addysg Sir Ddinbych yn gwneud peth gwaith trwy gyfrwng y Gymraeg mewn siroedd eraill.

Deilliant 7

Cynnydd yn nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu Cymraeg (fel pwnc) a thrwy gyfrwng y Gymraeg.

- Mae cynnydd yn nifer yr athrawon sy'n medru addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg.
- Mae cynnydd hefyd yn nifer yr athrawon sydd ddim yn medru addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg.
- Nid oes patrwm arwyddocaol yn y data, ond mae'n adlewyrchu' her genedlaethol i recriwtio staff sy'n siarad Cymraeg.
- Mae'r awdurdod yn parhau i hyrwyddo'r cwrs sabothol ac yn falch o ddweud bod 5 athro ar y cwrs eleni gyda un o'r athrawon hyn yn gweithio mewn ysgol drosiannol T2.
- Mae staff ysgolion wedi cael cyflwyniadau am gyrsiau Dysgu Cymraeg gan Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol.
- Mae'r awdurdod wedi trefnu bod 4 athro o'n hysgolion T2 yn mynychu cwrs peilot ar y cyd gydag athrawon o ysgolion T2 Sir Conwy.
- Mae 6 aelod o staff yn y Tim Cefnogi'r Gymraeg, yn golygu bod cefnogaeth i staff ac athrawon yn y sectorau cynradd ac uwchradd, Cymraeg neu Saesneg eu cyfrwng yn ogystal â chefnogaeth i hwyrddyfodiaid.
- Mae'r strwythur cefnogaeth wedi hwyluso sesiynnau hyfforddiant, cyfarfodydd ac ymweliadau er mwyn datblygu'r defnydd o'r Gymraeg yn yr ysgolion.
- Mae rhwydweithiau ysgolion uwchradd wedi bod yn hynod o ddefnyddiol i gydlynwyr y Gymraeg drafod syniadau a rhannu arfeion da.
- Cynhaliwyd cyfarfodydd i godi ymwybyddiaeth ymysg penaethiaid holl ysgolion yr awdurdod am yr angen i gynllunio'n fwiadus i ddatblygu'r gweithlu ac i gynyddu'r ddarpariaeth Gymraeg.
- Mae swyddogion y Tim Cefnogi'r Gymraeg, wedi creu a rhannu cynllun datblygu'r Gymraeg gydag arweinwyr ysgolion gan nodi gam wrth gam, sut i ddatblygu llafaredd a'r defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg.
- Law yn llaw â'r cynllun, mae rhaglen hyfforddiant gynhwysfawr wedi ei rhannu gan yr awdurdod.
- Mae cynlluniau gwaith datblygu llafaredd wedi eu creu a'u rhannu gyda'r ysgolion.
- Mae'r wefan 'Sglein ar Lein' yn adnodd gwych i athrawon i'w galluogi i gyflwyno patrymau iaith i'r dysgwyr.
- Mae swyddogion Cyngor Sir Ddinbych a GwE yn adnabod darpar arweinwyr o fewn y sector Gymraeg a'u datblygu'n broffesiynol.
- Mae swyddogion y sir yn astudio'r SWAC a gwneud awdit o ddarpar arweinwyr sy'n dysgu yn y sector Gymraeg a'r Saesneg.
- Mae 5 swydd Pennaeth mewn ysgol Gymraeg wedi ei llenwi eleni.

- Mae recriwtio i'r sector gofal plant yn bryder gan na all y cylchoedd fod ar agor os nad oes cymhwyster cywir gyda'r aelod staff.
- Mae Mudiad Meithrin yn darparu llawer o gyfleodd i staff drwy gyrsiau megis Cam wrth Gam a Croesi'r Bont i staff cylchoedd meithrin ac hefyd i staff lleoliadau Saesneg.
- Mae'r Mudiad yn gweithio'n agos gyda ysgolion ac yn cynnig eu gwasanaeth i staff ysgolion
- Mae'r Tim Cynhwysiant a Addysg Gynnar Blynyddoedd Cynnar wedi penodi dwy athrawes ymgynghorol sy'n siarad Cymraeg. Mae nhw'n cefnogi cylchoedd, darparu hyfforddiant Cymraeg i staff y lleoliadau ac yn gweithio ar y cyd â Mudiad Meithrin ac athrawon ymgynghorol y Gymraeg i gefnogi hyrwyddo'r Gymraeg mewn lleoliadau Saesneg eu hiaith.
- Mae'r Tim Gofal Plant a Datblygu Chwarae yn gweithio mewn partneriaeth â PACEY Cymru i recriwtio siaradwyr Cymraeg i ystyried gyrfa ym maes gwarchod plant.
- Mae hyfforddiant trwy Camau yn cael ei hyrwyddo i gefnogi ymarferwyr sydd am ddatblygu eu sgiliau ieithyddol.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL PWYLLGOR LLYWIO'R GYMRAEG

Cyfarfod	Eitem (Disgrifiad / Teitl)	Pwrpas yr Adroddiad	Aelod Arweiniol / Swyddog Cyswllt	Dyddiad Mewnoshod / Diweddarau Gan
5 Mawrth 2025	Diweddariad ynglyn a'r Eisteddfod	Derbyn unrhyw ddiweddariadau am yr Eisteddfod	Gary Williams	
1 Gorffennaf 2025	Diweddariad ynglyn a'r Eisteddfod	Derbyn unrhyw ddiweddariadau am yr Eisteddfod	Gary Williams	
	Penodi Cadeirydd	Enwebu cadeirydd ar gyfer y flwyddyn ddinesig 25/26		
	Penodi is-gadeirydd	Enwebu is-gadeirydd ar gyfer y flwyddyn ddinesig 25/26		
13 Tachwedd 2025	Diweddariad ynglyn a'r Eisteddfod	Derbyn unrhyw ddiweddariadau am yr Eisteddfod	Gary Williams	

Tudalen 27

Eitemau ar gyfer y Dyfodol -				

Nodyn i Swyddogion – Dyddiadau Cau Adroddiad

<i>Cyfarfod</i>	<i>Terfyn amser</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Terfyn amser</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Terfyn amser</i>

Eitem Agenda 8

Mae tudalen hwn yn fwrriadol wag